

Bijlage 1 - Landschappelijke inpassing

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING ST JOOSLANDSE POLDER

LIGHTSOURCE BP
VLISSINGEN

8 NOVEMBER 2024

INHOUD

Inleiding

Aanleiding en initiatief
Projectgebied
Historie

Landschappelijke kaders

Concept

Landschappelijke inpassing

Ontwerp
Inrichtingsmaatregelen
Beplantingsindicatie

AANLEIDING

Lightsource BP wil op de gronden aan de N254 en de Europaweg West een zonneweide realiseren van circa 12 hectare. Doel van het initiatief is om de gronden door middel van zonneenergie bedrijfsmatig te exploiteren. Met het initiatief wordt bijgedragen aan de verduurzaming van de gemeente Vlissingen én aan de ontwikkeling van ecologische verbindingzones.

PROJECTGEBIED

Context, Inzoom, en Beschrijving

Het projectgebied gelegen nabij Vlissingen aan de Westerschelde

Het projectgebied gelegen tussen de N254 en de Europaweg West, met aan de noordzijde agrarische velden en zuidzijde de Sloehaven.

PROJECTGEBIED

Historisch landschap

1925

1975

2022

Het beoogde perceel ontstond in de 17e eeuw als gevolg van bedijking en inpoldering. In de jaren voordat het gebied bedijkt werd was de St Jooslandse Polder onderdeel van het natte natuurlijke landschap gelegen aan de Sloe. Na de inpoldering is een landschap ontstaan wat vooral opvalt door zijn open weidse landschap en de rechte verkavelingsstructuur. Lange bomenrijen die de

polderlinten begeleiden en erfbeplanting op randen van erven zijn de opgaande elementen in het gebied. Ook zijn de Binnendijk en de dijk gelegen langs de Europaweg West nog altijd belangrijke zichten die bepalend zijn in het landschap.

LANDSCHAPPELIJKE KADERS

als dragers voor ontwikkelingen

Saeftinghe en de Westerschelde

Het Natura 2000-gebied de Westerschelde omvat een uniek en dynamisch estuarium in het oorspronkelijke mondingsgebied van de rivier de Schelde. Als de enige zeetak in de Delta met een open verbinding naar de zee, kenmerkt de Westerschelde zich door zijn trechtervorm, waardoor een aanzienlijk getijverschil ontstaat.

Dit estuarium herbergt diepe en ondiepe wateren, droogvallende zand- en slikplaten en schorren. Ook bevindt zich langs de Westerschelde het grootste schorrengebied van Nederland: het Verdrongen Land van Saeftinghe. Hier zijn zeer hoge oeverwallen en brede geulen te vinden, getekend door het grote getijverschil.

Buitengaats in het gebied ligt de verzande slufte van de Verdrongen Zwarte Polder. In het mondingsgebied vindt ook duinvorming plaats bij locaties als Rammekenshoek, de Kaloot en op de Hooge Platen.

Binnendijs liggen diverse gebieden die gekoppeld zijn aan het estuarium, waaronder Rammekenshoek, Inlaag 1887, Bathse Kreek, Inlaag Hoofdplaat, en Herdijkte Zwarte Polder. Deze gebieden dragen bij aan de ecologische diversiteit en natuurwaarde van Saeftinghe.

Belangrijk is dat de Natura 2000-gebieden Saeftinghe en de Westerschelde worden beschermd en beheerd volgens de Vogel- en Habitatrichtlijnen. Deze Europese richtlijnen zijn gericht op het behoud van wilde vogelsoorten en hun leefgebieden (Vogelrichtlijn) en natuurlijke habitats en flora en fauna (Habitatrichtlijn). Dit waarborgt de instandhouding van de unieke ecologie en biodiversiteit, waarbij duurzaamheid en natuurbescherming centraal staan.

(Bron: Natura 2000, Ministerie van landbouw, natuur en voedselkwaliteit)

De Zeeuwse Bosvisie

De Zeeuwse Bosvisie is een regionale interpretatie van de Nationale Bossenstrategie, ontwikkeld in samenwerking met het ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij en alle provincies.

Deze visie vormt een aanvulling op bestaand provinciaal natuurbeleid en heeft als doel het Zeeuwse landschap, zowel binnen als buiten het Natuurnetwerk Zeeland, te versterken.

De Bosvisie richt zich niet alleen op 'bos' maar ook op inheemse 'houtige landschapselementen', zoals houtsingels, hagen, boomgaarden en elzenmeten. Hierbij wordt zorgvuldig gekeken naar de ecologische en ruimtelijke kwaliteiten van het landschap en worden de uitgangspunten van de Nationale Bossenstrategie gehandhaafd.

De visie benadrukt dat de locatie van deze elementen van groot belang is, omdat ze zowel positieve bijdragen kunnen leveren aan landschappelijke identiteiten, recreatieve aantrekkelijkheid en biodiversiteit, als de openheid en ecologische kwaliteiten van het gebied kunnen verstoren.

De Zeeuwse Bosvisie biedt inspiratie aan grondeigenaren om op passende locaties bos en/of houtige landschapselementen aan te leggen. Het voorziet in strategieën en recepten voor initiatiefnemers om de ruimtelijke en ecologische kwaliteit te optimaliseren.

Kansrijke gebieden voor realisatie bos en houtige landschapselementen. (Bron: BoschSlabbers, De Zeeuwse Bosvisie, 2020)

Aktieplan 'Behoud Zeeuwse soorten'

De provincie Zeeland zet zich actief in voor het behoud van haar unieke natuur en heeft daarvoor het 'Actieplan Bescherm Zeeuwse Soorten' geïmplementeerd. Dit plan is een directe uitwerking van de Beleidsnota Natuurwetgeving en heeft als doel de staat van instandhouding van soorten in Zeeland in kaart te brengen en te verbeteren.

Een opvallende vertegenwoordiger is de bruine kiekendief, die een kenmerkende soort is in de agrarische schil rondom Saeftinghe. Deze roofvogel komt oorspronkelijk voor in rietmoerassen en duinvalleien. Vanwege de achteruitgang in oppervlakte en kwaliteit van rietmoerassen worden bruine kiekendieven vaak aangetroffen in agrarische cultuurlandschappen. Hier broeden ze in rietlanden of akkers. In Zeeland zijn de nesten van deze vogels dan ook veelvuldig te vinden in akkergebieden.

Het actieve soortenbeleid heeft positieve effecten gehad op vogels van ruigte, riet en struweel in Zeeland. Deze positieve ontwikkeling wordt toegeschreven aan de toename van struweel in de hele provincie. Het actieplan omvat specifieke maatregelen om deze vogelsoorten te beschermen en te stimuleren, en draagt zo bij aan het behoud van de biodiversiteit in Zeeland.

De Bruine Kiekendief

CONCEPT

Het plan voor de inpassing van de zonnenvelden voldoet aan de landschappelijke kaders die het landschap biedt en aan de eisen/wensen vanuit het planvoornemen.

Planvoornemen

De inpassing van het plangebied is gericht op twee zaken: de naadloze integratie van duurzame energie en natuurbehoud. Centraal staat de evenwichtige inpassing van zonnepanelen in het landschap met aandacht voor het nabij gelegen Natura-2000 gebied Saefthinge.

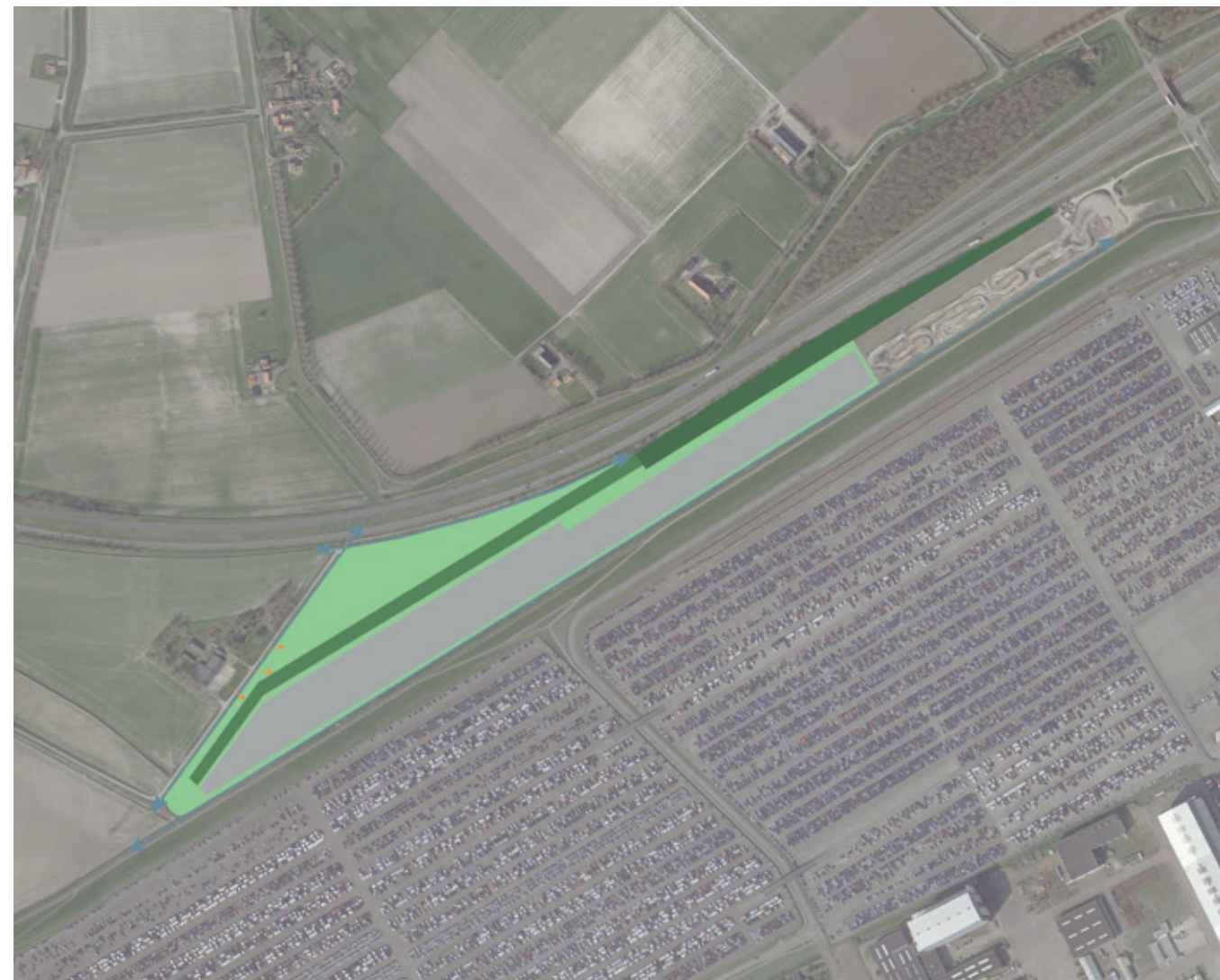
Bestaande landschappelijke kenmerken, zoals de dijk en bestaande struweelvormen, worden gerespecteerd, waardoor de zonnepanelen op een natuurlijke wijze worden geïntegreerd, gebruikmakend van de huidige contouren van het terrein.

De bestaande houtsingel wordt verlengd naar het westen van het plangebied. Hierdoor wordt een ecologische doorgang gecreëerd die de biodiversiteit bevordert en een veilige route biedt voor flora en fauna. Hiermee wordt het gat in de ecologische corridor tussen verschillende poldergebieden verkleind.

Tevens ontnemt de houtsingel ook het zicht op de zonnepanelen vanuit de omwonenden.

Het noorden van het plangebied heeft een agrarische functie, waar schapen kunnen grazen. Dit draagt niet alleen bij aan de natuurlijke uitstraling, maar ook aan het ecologisch evenwicht.

Tevens worden de aanwezige sloten verbeterd om de waterhuishouding te optimaliseren en de ecologische waarde te vergroten.

Ligging gronden zonneweide (grijs) en Landschappelijke inpassing (groen)

ONTWERP

Bij het toestaan van een ruimtelijke ontwikkeling is het van belang dat alle ruimtelijke waarden worden meegewogen. Een plan kan immers afbreuk doen aan bestaande landschappelijke of cultuurhistorische waarden. De landschappelijke inpassing bestudeert de omgeving en aan de hand daarvan worden ruimtelijke randvoorwaarden opgesteld. Als aan deze voorwaarden worden voldaan kan de ontwikkeling op een natuurlijke en verzorgde wijze worden ingepast en aansluiten op de aanwezige landschapsstructuren.

Om de planontwikkeling mogelijk te maken zijn een aantal inrichtingsmaatregelen voorgesteld die op basis van het planvoornemen, de landschappelijke kaders en kennis van het landschap en locatie zijn vormgegeven. Nevenstaande schets illustreert de voorgestelde maatregelen, gevolgd door een argumentatie.

Landschappelijk inpassing:

1. Bestaande groenstructuur
2. Zeeuwse haag, Breedte 10 meter, hoogte +/- 2,5 meter.
3. Transparant en uniform hekwerk in neutrale kleuren, passeerbaar voor dieren, met aan binnenzijde een 3m breed onderhoudspad
4. Vrij voor agrarisch gebruik.
5. Greppel / watergang met oeverbeplanting
6. Ruigte / bloemrijk grasland onder en rondom zonnepanelen
7. Zonnepanelen (2,5 - 3 m hoog),
8. Nutsvoorzieningen
9. Beheerpad

INRICHTINGSMAATREGELEN

Met de inpassing wordt aangesloten op de aanwezige landschapskenmerken en kansen voor natuurontwikkeling. Het open karakter van het landschap blijft waar mogelijk behouden.

1. Aanleg van Zeeuwse haag.

De Bestaande houtsingel in het noordoosten van het plangebied wordt verlengd tot het zuidwesten in de vorm van een Zeeuwse haag. De uitbereiding bevat inheemse bomen en heesters. Het struweel is niet alleen bedoeld om het groene karakter van het gebied te versterken, maar ook om actief bij te dragen aan het bevorden van de biodiversiteit en het versterken van de lokale ecologie. Het dient als een verbindingzone naar het nabij gelegen Natura-2000 gebied. De toevoeging van inheemse plantensoorten voorziet in voedsel, beschutting en nestelgelegenheid voor verschillende diersoorten. Tevens zorgt de Zeeuwse haag ervoor dat het zicht van de omwonenden op de zonnepanelen wordt weggenomen. De haag dient ongeveer 2,5 meter hoog te zijn. voor een goede aansluiting op de bestaande struwelen, het versterken van het natuurlijke karakter en het bieden van meerwaarde voor de biodiversiteit.

2. Nieuw hekwerk verwerkt in houtsingel.

Ter afscheiding van de zonneweide wordt rondom de zonnepanelen grofmazig gaashekwerk geplaatst. Het noordelijk deel van het hekwerk wordt geplaatst tegen het struweel. Om migratie van dieren te bevorderen wordt bekeken welke optie in dit gebied het beste van toepassing is:

- Nabij hoekpunten en om de 50m faunadoorgangen te maken.
- Onderzijde hekwerk komt iets boven maaiveld te liggen
- Tussenafstand hekwerk en panelen bedraagt ca. 3m.
- Brede houtsingel voor biodiversiteit en schuilplaats voor kleine dieren.

3. Ruimte voor agrarische bestemming.

In het noorden van het plangebied is ruimte gemaakt voor een agrarische bestemming. Een mogelijkheid voor een invullen zouden schapen kunnen zijn. Grazende schapen zijn een essentieel onderdeel van de ecologische visie. Ze dragen bij aan een natuurlijke en evenwichtige beheersing van vegetatie. Het stimuleert de groei van diverse plantensoorten en bevordert een gezonde biodiversiteit. Tevens draagt het begrazen bij aan het behoud van open gebieden.

4. Aanwezige watergangen optimaliseren en toevoegen van poel.

De aanwezige watergangen worden, in samenspraak met Waterschap Scheldestromen, verbeterd om de functie van de sloten te optimaliseren. Ook wordt een poel ingepast. Dit biedt kansen voor het creëren van een gevarieerder habitat. Door te zorgen voor variatie in oevervegetatie ontstaat een aantrekkelijk leefgebied voor verschillende water- en oevergebonden flora en fauna. Tevens draagt de optimalisatie bij aan een effectiever waterbeheer. Ook

5. Onder en rondom zonnepanelen bloemrijk grasland.

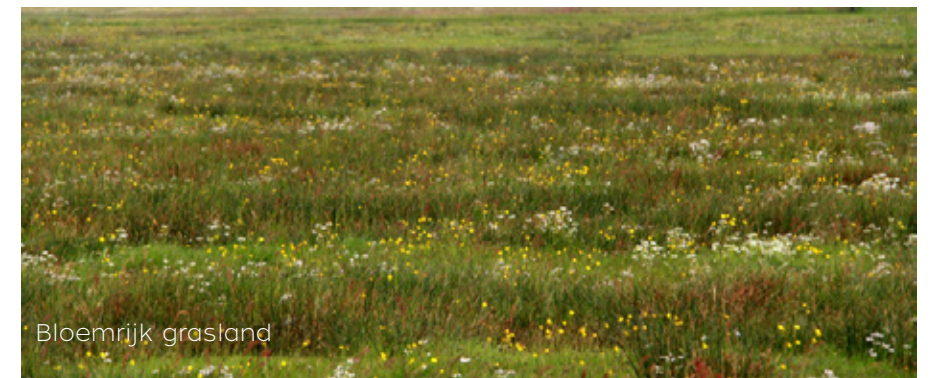
Het deel van het plangebied onder de houtsingel wordt voorzien van bloem- en kruidenrijk grasland. Dergelijk op deze manier ingerichte oppervlaktes trekken veel insecten aan als hommels en vlinders, waarmee ingespeeld wordt op de landelijke afname van het aantal insecten. Deze geschakeerde inrichting verhoogt ook nog eens de belevingswaarde van het geheel en zorgt voor een vriendelijke aanblik.

6. Ruimte voor het plaatsen van pv stellingen, in oost-west opstelling.

Het landschap van Vlissingen kenmerkt zich door openheid en verre doorzichten. Vanuit landschappelijke overwegingen is het daarom wenselijk om de oriëntatie van panelen aan te laten sluiten op de aanwezige kenmerken in het landschap. Een van de kenmerken van het landschap betreft het naastgelegen zonnepark Scaldia. Er is gekozen om de zonnepanelen in lijn te brengen met dit zonnepark. De zonnepanelen komen hierdoor in een oost-west opstelling te liggen. Hierdoor is er een logische aansluiting met het omliggend gebied.

Houtsingel

Bloemrijk grasland

Watergang met natuurlijke oeverbeplanting

BEPLANTINGSINDICATIE

De soortensamenstelling voor de toe te voegen beplanting is toegespitst op inheemse soorten die passen bij het karakter van het gebied en de bodemgesteldheid. In onderstaande tabel zijn de verschillende vakken, maatvoering, voorgesteld sortiment, plantverband en het aantal aan te schaffen stuks opgenomen.

1. Zeeuwse haag

Aanplant:

- 2-3- jarig bosplantsoen
- Maat 80-100 cm hoogte
- Planten in wildverband
- Buitenste materiaal op 0.5m uit de perceelrand
- Afstand tussen het plantmateriaal 1.00 meter
- Aanplant tussen half november en half maart
- Voorfrezen grondoppervlak
- Aanplant in groepen van 5 tot 7 stuks

Beheer:

- Eerste 2 jaar voldoende water geven
- Door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken of onderhoudssnoei noodzakelijk is, een eerste beoordeling na ong. 3 jaar.
- Middels het beheer de haag laten uitgroeien tot hoogte van circa 2,5 meter.

Sortiment:

- 15% Crataegus monogyna - Eenstijlige meidoorn (struik)
- 15% Ligustrum vulgare - Wilde liguster (groenblijvende struik)
- 15% Prunus spinosa - Sleedoorn (struik)
- 15% Rosa canina - Hondсроos (struik)
- 15% Viburnum opulus - Gelderse roos (struik)
- 10% Acer campestre - veldesdoorn (struik)
- 5% Tilia cordata - Kleinbladige linde (boom)
- 5% Quercus petraea - Wintereik (boom)
- 5% Ulmus minor - Veldiep (boom)

Advies aanleg:

- Plantmaat heester 80-100cm, 1 stuks per m2, wildverband
- Plantmaat boom 10/12, 1 stuks per m2, wildverband
- Hoogte geheel; 2,5m (na ontwikkeling)
- Wildverband 1x 1m, aanplant in groepen van 3-8 stuks per soort.
- 19500m² / 19500 stuks

2. Bloem-en kruidenrijk grasland

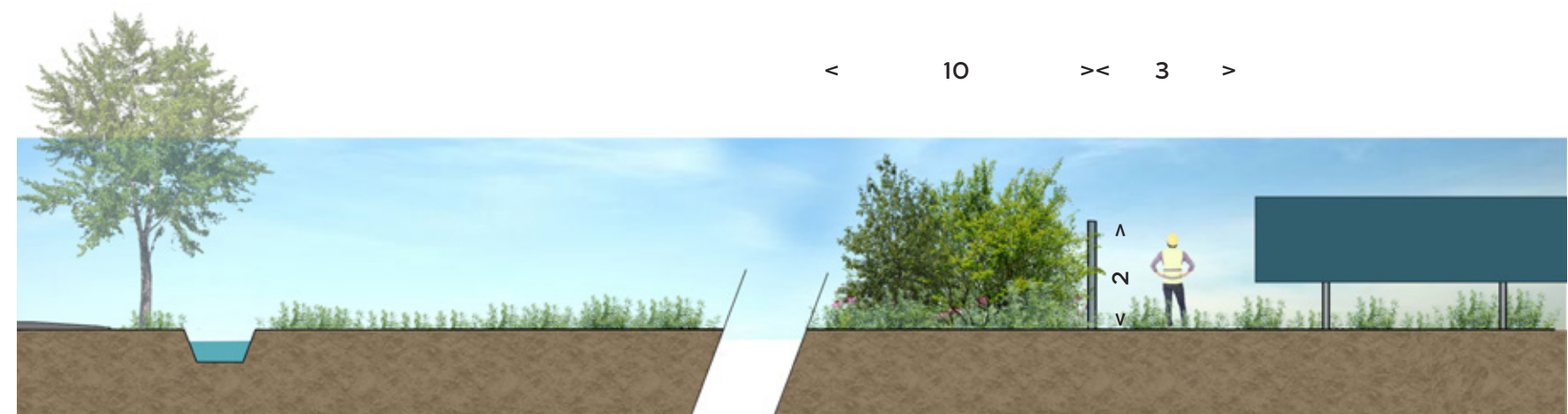
Aanplant

- Agrarisch gebied niet inzaaien maar spontane ontwikkeling
- Binnen hekwerk inzaaien met middelhoog inheems bloemrijk graslandmengsel*
- Eindhoogte tot 120 cm
- Bovenste 4-6cm afplaggen of onderspitten

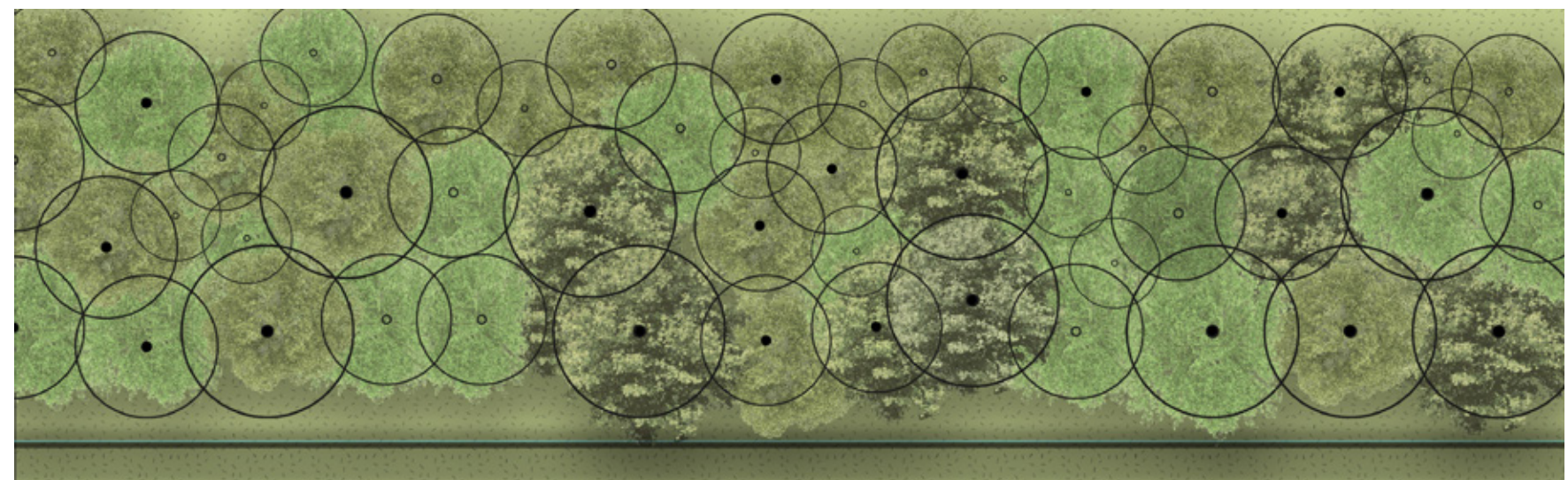
- Indien nodig vals zaaibed aanleggen, om de 2-3 weken (na kiemen) ondiep schoffelen
- Zaaien: jaarrond, maar bij voorkeur in de nazomer of het vroege voorjaar
- Gemiddeld 1 gram per m2

Beheer

- Voorzien van voldoende water na aanplant.
- Jaarlijks 1 of meestal 2 keer maaien en bij voorkeur gefaseerd, zodat er steeds delen kunnen bloeien. Het maaisel afvoeren.
- Noordelijk gebied extensief begrazen met schapen.

Principe doorsnede noord-zuid met Zeeuwse haag

Bovenaanzicht aanplant voorbeeld.

BEPLANTINGSINDICATIE

Foto's soorten

Veldesdoorn

Hondсроос

Gelderese roos

Eenstijlige meidoorn

Wilde liguster

Sleedoorn

Winterlinde

Wintereik

Veldiep

